

APSTIPRINĀTS
SIA „Biznesa vadības koledža”
Padomes sēdē 2016.gada 12.janvārī
Protokols Nr.02-02_2015/2016_04

BIZNESA VADĪBAS KOLEDŽA
STUDIJU VIRZIENA

"TIESĪBU ZINĀTNE"

PAŠNOVĒRTĒJUMS

2015

1. STUDIJU VIRZIENA RAKSTUROJUMS

1.1. Studiju virziena attīstības stratēģija, kopīgie mērķi un to saistība ar koledžas kopējo stratēģiju

Biznesa vadības koledža (*turpmāk tekstā – BVK*) studiju virziena „**Tiesību zinātne**” (*turpmāk tekstā – studiju virziens*) ietvaros īsteno pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmu „**Tiesību zinātnes**” (*iegūstamā kvalifikācija – jurista palīgs*).

Balstoties uz starptautiskajām tendencēm un darba tirgus prognozēm, BVK vadības mērķis ir saglabāt un nostiprināt savas pozīcijas kvalitatīvas izglītības piedāvājumā. Studiju virziena **prioritāte** – nodrošināt starptautiskiem standartiem atbilstošu izglītību un sagatavot darba tirgum konkurētspējīgus speciālistus atbilstoši 4. kvalifikācijas līmeņa profesijas standartam un pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības prasībām, kas būtu spējīgi sniegt praktisku palīdzību juristam, zvērinātam notāram, zvērinātam advokātam, tiesnesim un citiem juridisko profesiju pārstāvjiem, sagatavojot juridiska rakstura dokumentus, slēdzienus un ziņojumus, konsultējot juridiskajos jautājumos, pārbaudot dokumentu atbilstību spēkā esošajām tiesību normām.

Studiju virziena mērķis un attīstības stratēģija ir saskaņoti ar BVK attīstības un darbības ilgtermiņa stratēģiju 2013.-2018.gadam, kas ir apstiprināta 2012.gada 17.jūlijā BVK padomes sēdē (*Protokols Nr. 02-02_2011/2012_08*). BVK attīstības un darbības stratēģija 2013.-2018.gadam ir izstrādāta, ņemot vērā izglītības un zinātnes attīstības politikas vadlīnijas, kas noteiktas Eiropas un Latvijas politikas plānošanas dokumentos:

- Lisabonas izglītības stratēģija,
- nozīmīgākie Boloņas procesa pamatprincipi,
- Eiropas Komisijas mūžizglītības memorands.

Stratēģijas izstrādē ir ievēroti Latvijas Republikas normatīvie akti, tostarp Ministru kabineta 2001.gada 20.marta noteikumi Nr.141 “Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”.

Studiju virzienam ir izvirzīta **vīzija** līdz 2019. gadam kļūt par līderi tālmācībā starp koledžām Latvijā pēc studentu apkalpošanas kvalitātes rādītājiem.

Programmas **mērķis** ir sagatavot kvalificētus atbilstoša līmeņa jurista palīgus, izmantojot tālmācības studiju formas priekšrocības un nodrošinot studējošos ar vispārīgo teorētisko tiesību zinātņu bāzi, kas dod iespēju izprast tiesību uzbūvi, tiesību principus un aktuālās problēmas, orientēties tiesību normu piemērošanā, apgūt prasmes un iemaņas, iegūtās teorētiskās zināšanas lietot uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai, tajā skaitā apgūstot praktiskas iemaņas administratīvajā procesā tiesā.

Studiju virziena un programmas mērķis ir saskaņā ar BVK kopējiem mērķiem un atbilst attīstības stratēģijai.

1.tabula

Iegūtā profesionālā kvalifikācija

N.p.k.	Studiju programma	Profesionālā kvalifikācija
1.	Tiesību zinātnes	Jurista palīgs

Galvenie uzdevumi šī mērķa sasniegšanai ir:

- apgūstot vispārīzglītojošos studiju kursus, sniegt vispusīgas un praktiskas zināšanas, kas pilnveidotu studējošā izpratni par tiesībām vispār un paplašinātu uztveri un viedokli kopumā, attīstīt studējošo analītiskās un radošās spējas un veicināt interesi par sabiedrībā notiekošajiem procesiem;
- studiju procesu orientēt tā, lai nozares un profesionālajos studijuursos būtu iespēja apgūt un prakšu laikā nostiprināt nepieciešamās specifiskās nozares zināšanas un iemaņas izvēlētajā specialitātē, attīstīt iemaņas problēmu apzināšanā, mērķu formulēšanā un to risināšanā, attīstot spējas būt sociāli aktīviem un līdzatbildīgiem par valstī un tās sabiedrībā notiekošajiem procesiem;
- 3. un 4.semestī kvalifikācijas iegūšanai organizēt prakses, nodrošinot to pakāpenību un secīgumu, lai studējošajam būtu iespēja pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiski juridiskajā jomā un izvēlēties savām interesēm atbilstošu kvalifikācijas darba tēmu (*skatīt 2. tabulu*);
- sagatavot absolventu reālai profesionālai darbībai kā uzņēmuma vai iestādes jurista palīgu, īpašu uzmanību pievēršot praktisku situāciju un juridiska rakstura problēmu risināšanai;
- sekmēt studējošo intelektuālo spēju izmantošanu studiju procesā un praktiskajā darbībā, motivējot tālākai izglītībai;
- izvērtējot darba tirgus tendences, izveidot jaunas studiju programmas un specializācijas studiju virziena ietvaros, kā arī pilnveidot esošās, uzmanību vēršot uz izglītības kvalitātes nodrošināšanu;
- attīstīt praktisko un zinātnisko pētījumu virzienus, iesaistot tajos darba devējus, profesionālās organizācijas, ārvalstu augstskolu docētājus un ekspertus.

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” studējošo prakses

N. p. k.	Studiju programma	Prakses nosaukums	Laika posms	Stundu skaits	KP	Apjoms ECTS
1.	„Tiesību zinātnes”	Prakse tiesā	8 nedēļas	320	8	12
		Pirmskvalifikācijas prakse	8 nedēļas	320	8	12

Sasniedzamais rezultāts: Pēc sekmīgi izpildītām visām studiju programmas prasībām dot studentiem iespēju iegūt specializāciju - kvalifikāciju, izstrādājot kvalifikācijas darbu, kurā students veic pētījumus, parādot prasmi apgūto teorētisko materiālu sasaistīt ar praksi.

Lai nodrošinātu studiju virziena ietvaros studiju procesa un studiju programmas augstvērtīgu un tīrīgus prasībām atbilstošu kvalitāti un lai raksturotu studiju virziena iekšējās kvalitātes mehānisma darbību, kā svarīgākie kritēriji izvirzāmi:

- studiju procesa kvalitāte;
- studiju programmas kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte.

Studiju virziena attīstības plāns ir izstrādāts 2014.-2016. gadam, tajā ir noteiktas prioritātes saskaņā ar BVK koncepciju un attīstības un darbības stratēģiju (*skatīt 3. tabulu*).

Studiju virziena attīstība skatāma kopumā ar BVK vispārējo attīstību, jo studiju virzienā „**Tiesību zinātne**” šobrīd ir tikai viena studiju programma. Turpinās darbs, lai paaugstinātu studiju programmas kvalitāti, tādējādi dodot savu ieguldījumu valsts un izglītības konkurētspējas attīstībā.

1.2. Studiju virziena un studiju programmas attīstības pamatprincipi, perspektīvais novērtējums no Latvijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto valsts attīstības prioritāšu viedokļa

Biznesa vadības koledža turpina studiju virziena īstenošanu, balstoties uz to, ka šim studiju virzienam un studiju programmai ir mērķauditorija.

Studiju virziena mērķauditorija, ietverot šādus izglītības iegūšanas virzienus:

- pirmās augstākās izglītības iegūšana, paredzot studijas personām ar vidējo izglītību, kas vēlas īsā laika posmā iegūt profesionālās zināšanas un prasmes, kļūt konkurētspējīgam darba tirgū kā kvalificētam un praktiskam darbam sagatavotam darbspēkam (*tai skaitā pievērsties savai uzņēmējdarbībai*);
- nākamās augstākās izglītības iegūšana, kas paredzēta tām personām ar augstāko izglītību, kurām ikdienas darbā ir vajadzīgas padziļinātas juridiskajā jomā nepieciešamās zināšanas un prasmes.

Studiju programmas saturā uzsvars tiek likts arīdzan uz vadības un psiholoģijas zināšanu un prasmju padziļinātu apguvi, kas studentiem (*absolventiem*) pēc studiju pabeigšanas dod iespēju veidot sekmīgu karjeru dažādu nozaru profesijās.

Lai veiktu studiju virziena un programmas perspektīvo novērtējumu no Latvijas Republikas interešu viedokļa, par pamata dokumentu tiek izmantota Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (*Latvija 2030*), kas iezīmē nozīmīgākos izaicinājumus augstākās izglītības jomā.

Lai studiju virziens „Tiesību zinātne” spētu attīstīties un būt ilgtspējīgs, studiju virziena attīstības plānā un programmas realizācijā tiek izmantoti šādi *Latvija 2030* stratēģijas virzieni:

- labas kvalitatīvas izglītības pieejamība, kas ienākumu nevienlīdzības un teritoriāli nevienmērīgās demogrāfiskās situācijas attīstības dēļ kļūst par nopietnu ilgtermiņa izaicinājumu;
- izglītības sistēmas sasaistes un spējas elastīgi pielāgoties darba tirgus izmaiņām, proti, ilgtermiņā Latvijas konkurētspēja būs atkarīga no izglītības sistēmas spējas reaģēt uz darba tirgus izmaiņām un spējas sagatavot cilvēku darbam mainīgos apstākļos visa mūža garumā;
- 21.gadsimta izglītības sistēmas mērķis ir nostiprināt indivīda prasmes nepārtraukti mācīties un apgūt jaunievedumus dažādās tautsaimniecības nozarēs;
- izglītība ir ne tikai specifisku kompetenču un kvalifikāciju uzkrāšana, bet arī cilvēku talantu, emocionālās un sociālās inteliģences un personības attīstības process;
- svarīga kļūst vispārējās izglītības iestāžu sistemātiska sadarbība ar augstskolām, gan veidojot mācību saturu, gan sekmējot pedagoģu kompetences uzlabošanu;
- jau tagad liela studējošo grupa augstskolās un koledžās ir tā sauktās netradicionālās vecuma grupas cilvēki, kas vecāki par 23 gadiem, tāpēc augstskolām jāpāriet uz pieaugušo apmācību kā stabilu un nepieciešamu savas darbības virzienu;
- augstākās izglītības iestādēm jāseko vietējām un globālajām tendencēm tautsaimniecībā, lai spētu paredzēt un piedāvāt tādu studiju saturu un formātu, kas veicinātu indivīdu un organizāciju konkurētspēju rītdienas ekonomikā;
- augstskolas var veidot programmas, kas pilnībā notiek e-vidē (*tālmācībā*).

Saskaņā ar LR Ekonomikas ministrijas pētījumu „**Ziņojuma par Latvijas tautsaimniecības attīstību**” (decembris, 2015), Latvijas darba tirgū 2014.gadā bija pieprasīti, un arī turpmāk vairāk būs pieprasīti vidējās un augstākās kvalifikācijas speciālisti. Pētījumā norādīts, ka līdz 2020.gadam lielākajā daļā nozaru nodarbināto skaits palielināsies. Būtiskākais nodarbināto skaita pieaugums būs vērojams komercpakalpojumu sektorā, apstrādes rūpniecībā un tirdzniecības nozarē (sk.ziņojuma 83.lpp.). Līdz ar to var prognozēt, ka joprojām pieprasīti darba tirgū būs studējošie specializācijā „*jurista palīgs*”.

Studiju virzienā iekļautā studiju programma ir paredzēta sabiedrības daļai, kas pēc vidējās vai augstākās izglītības iegūšanas izjūt nepieciešamību pēc mūsdienīgas augstākās profesionālās izglītības, kura iegūstama relatīvi īsā laika posmā un kas samērojama ar Eiropas augstākās izglītības standartiem un darba tirgus prasībām. Koledža īsā laika posmā sagatavo profesionālus darbiniekus, kuri studiju procesā iegūst praktiskās zināšanas un prasmes un ir konkurētspējīgi mūsdienu darba tirgus apstākļos. Latvijas darba tirgū pieaug pieprasījums pēc speciālistiem, kas ir ne tikai kvalificēti konkrētajā profesijā, specializējoties konkrētajā nozarē, bet kuriem papildus ir plašas zināšanas arī dažādos vadības, juridiskajos jautājumos, īpaši būtiski tas ir apstākļos, kad Latvijā tiek prognozēta atbilstoša un mūsdienīgi kvalificēta darbaspēka trūkums.

Studiju virziens un studiju programma pilnībā iekļaujas Latvijas augstākās izglītības sistēmā un vienotajā Eiropas izglītības telpā, paredzot nodrošināt atbilstoši kvalificētu speciālistu sagatavošanu.

1.3. Studiju virziena attīstības plāns

3.tabula

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” attīstības prioritātes 2014.-2016. gadam

Pamatjoma	Prioritātes	2014.	2015.	2016.	Atbildīgais
Studiju programmas kvalitāte	Sadarbība ar darba devējiem				BVK direktors
	Sadarbība ar citām Latvijas augstskolām un ārvalstu augstākajām mācību iestādēm, organizācijām				BVK direktors, Projekta vadītājs
	Sadarbība ar nozares speciālistiem (profesionāļiem) studiju kursa vadīšanā				Studiju programmas vad.
	Metodiskā, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma pilnveidošana				Studiju programmas vad.
	Studiju kursu sagatavošana un realizēšana svešvalodā				Studiju programmas vad.
	Ārvalstu studentu piesaiste				Projekta vadītājs
Studiju procesa kvalitāte	Regulāra studiju materiālu, studiju līdzekļu (video, audio, e-lasītāji) pilnveidošana				BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Inovatīvas studiju procesa metodes, pieejas, izmantojot jaunākās informācijas tehnoloģijas				BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Savstarpējās komunikācijas uzlabošana				Studiju atbalsta centra koordinatori
	Virtuālās vides pilnveidošana				Studiju atbalsta centra koordinators
	Akadēmiskās atbalsta sistēmas pilnveidošana				Studiju programmas vad., Studiju atbalsta centra koordinatori

Akadēmiskā personāla kvalitāte	Profesionālo kompetenču pilnveide		Studiju programmas vad., docētāji
	Piedalīšanās konferencēs un starptautiskos pieredzes apmaiņas semināros		BVK direktors, Studiju programmas vad.
	Studiju kursu materiālu pilnveidošana, regulāra atjaunošana		Studiju programmas vad., docētāji
	Inovatīvu metožu izmantošana studiju procesā		Studiju programmas vad., docētāji
	Pētnieciskā darbība un publikācija		Studiju programmas vad., docētāji

Plānots īstenot stratēģiskās attīstības seminārus, lai turpinātu virziena tālākas perspektīvas izvērtējumu, ar mērķi precīzāk identificēt izmaiņas tirgū un atbilstoši uz tām reaģēt, kā arī turpināt darbu pie didaktikas jautājumiem, pilnveidot studiju programmas un studiju kursu mācību metodiku. Izstrādāt starptautiska finansējuma piesaistes projektus akadēmiskā un administratīvā personāla darba atbalstam.

1.4. Studiju virziena un studiju programmas atbilstība darba tirgus pieprasījumam, darba devēju aptaujas rezultāti

Viens no veidiem, kā studiju virziena administrācija iegūst informāciju par studiju kvalitāti un atbilstību darba tirgus prasībām, ir cieša sadarbība ar darba devējiem – uzņēmumiem, iestādēm un organizācijām, kā arī absolventiem.

Studiju virzienā iekļautā studiju programma „**Tiesību zinātnes**” sagatavota atbilstoši profesiju standartam un citām normatīvo aktu prasībām, ievērojot darba devēju, nozares speciālistu un ekspertu ieteikumus. Regulāri tiek analizētas prakses vadītāju atsauksmes un vērtējums, analizēts kvalifikācijas darbu recenzentu, valsts pārbaudījuma komisijas un citu nozares ekspertu viedoklis.

Prakses vadītāju atsauksmes un vērtējums. Biznesa vadības koledža regulāri analizē izvērstās darba devēju atsauksmes prakses noslēgumā, lūdzot novērtēt praktikanta (*darbinieka*) sagatavotību darbam, kompetenci, komunikācijas prasmes, iegūtās teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas, spējas analizēt tiesā notiekošos procesus un pieņemt atbilstošus lēmumus, prasmi strādāt komandā, spēju nodrošināt pienākumu izpildi, prasmi efektīvi plānot un organizēt savu darbu, spējas apgūt jaunas zināšanas un prasmes, zināšanu un prasmju kvalitātes atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī novērtēt to, vai nākamajos 6 gados uzņēmumā/iestādē būs nepieciešami attiecīgie speciālisti (*skatīt 6.pielikumā*).

Piemēram, studiju programmas „Tiesību zinātnes” 2014./2015. studiju gadā, analizējot prakses vadītāju atsauksmes, secinām, ka visaugstāk tiek novērtētas praktikanta spējas apgūt jaunas zināšanas un prasmes un komunikācijas prasmes, spējas analizēt darba vidē notiekošos procesus, plānot un organizēt savu darbu. Darba devēji pozitīvi novērtē studiju programmu no Latvijas

tautsaimniecības interešu viedokļa un atzīmē, ka, attīstoties uzņēmējdarbībai, perspektīvā (*vismaz tuvākos sešus līdz desmit gadus*) būs nodrošināts pieprasījums pēc programmu absolventiem.

Jāatzīmē, ka aadarbība ar darba devējiem ir studiju programmu satura pilnveides un realizācijas neatņemama sastāvdaļa, līdz ar to tā tiek veikta regulāti un vērsta uz divpusēi ieinteresētu dialogu, jo daļa no aptaujāto darba devēju ir tieši tie uzņēmumi, kas nodarbina BVK absolventus. Programmas realizācijas gaitā dialogs tiek turpināts, sevišķu uzmanību pievēršot darba devēja viedoklim par studiju laikā iegūto zināšanu praktisko pielietojamību.

Kā parāda darba devēju atsauksmes no studentu prakšu vietām un tikšanās ar nozares profesionāļiem, studējošie veiksmīgi var strādāt apgūtajā specialitātē, jo studiju process tiek nodrošināts ar nepieciešamajām teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, kuras atbilst iegūstamajai kvalifikācijai – jurista palīgs.

1.5. Studiju virziena stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze

Studiju virzienam ir veikta stipro un vājo pušu, iespēju un draudu analīze (*turpmāk – SVID, skatīt 4.tabulu*).

4. tabula

Studiju virziena „Tiesību zinātnes” SVID analīze

• Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> • BVK studējošo vairākums ir apmierināti ar studiju kvalitāti; • BVK sniedz plašu un daudzpusīgu piedāvājumu izvēles C daļas studiju kursu apgūvē; • Nozares speciālistu (praktiķu) iesaiste studiju procesā; • Profesionāli pasniedzēji, kuri turpina pilnveidot savas profesionālās zināšanas; • Daudzpusīga sadarbība ar darba devējiem; • Regulāra studiju programmu un resursu satura atjaunināšana; • Nodrošinājums ar unikāliem mācību metodiskajiem materiāliem – grāmatām; • Attīstībā esoša sadarbība ar ārvalstu augstākās izglītības iestādēm; • Attīstīta sadarbība ar citām Latvijas augstākās izglītības iestādēm; • Izstrādāta un aprobēta pārbaudes darbu struktūra un analīze; • Estētiska studiju vide; • Izstrādāta Studiju atbalsta sistēmas kvalitātes rokasgrāmata; 	<ul style="list-style-type: none"> • Ārvalstu vieslektoru, speciālistu nepietiekama iesaiste studiju procesā; • Nepietiekami aktīva sociālo tīklu izmantošana; • Ārvalstu studējošo trūkums.

<ul style="list-style-type: none"> • Inovatīvu IT metožu izmantošana studiju procesā; • Augsta klientu apkalpošanas kultūra; • Studentiem ir iespēja ietekmēt studiju procesa attīstību un pilnveidošanu; • Hibrīdā studiju procesa organizācija; • Sava izdevniecība – tipogrāfija; • Regulāri tiek izdots studējošo pētniecisko rakstu krājums; • Nodrošinājums ar mūsdienīgām tehnoloģijām (e-lasītāji, videolekcijas); • Vienīgā koledža Baltijā, kas realizē studijas tikai tālmācībā. 	
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> • BVK nav atkarīga no valsts budžeta resursiem, attiecīgi tā pati izlemj attīstības jautājumus atbilstoši darba un izglītības tirgus prasībām; • Ārvalstu augstākās izglītības iestāžu sadarbības piedāvājumi; • Ārvalstu iedzīvotāju interese par studijām; • Nozares profesionāļu interese par sadarbības iespējām; • Ķimeņu ar vidusskolas vecuma bērnu reemigrācija; • Studiju virziena speciālistu trūkums darba tirgū; • Darba devēju sadarbības intereses pieaugums; • Koledžas līmeņa izglītības popularitātes pieaugums; • Pētnieciskā darba attīstība, iesaistot studentus. • BVK pasniedzējiem jābūt aktīvākiem zinātniskās pētniecības un mobilitātes jomā. 	<ul style="list-style-type: none"> • Iedzīvotāju demogrāfiskā situācija valstī-samazinoties skolēnu skaitam valstī, samazinās arī dzimšanas potenciālu studējošo skaits; • Iedzīvotāju finansiālās iespējas, no kurām tiešā veidā atkarīgas to iespējas studēt; • Spēcīga konkurence starp privātajām un valsts augstskolām, kā arī pirmā līmeņa augstākās izglītības iestādēm (koledžām) tiesību programmas jomā.

Izvērtējot analīze norādīto, secināms, ka studiju virziena stiprās puses prevalē pār vājajām, kā arī vājās puses var tikt novērstas, īstenojot studiju virziena attīstības plānu. Analīzē norādītais kvantitatīvais iespēju vs. draudu salīdzinājums uzskatāmi norāda, ka ārējās vides ietekme ir vērtējama pozitīvi.

1.6. Studiju virziena vadība: pārvaldības struktūra

Par studiju virziena saturu un tās īstenošanu atbild direktora vietnieks studiju darbā (Atbilstoši BVK nolikuma 50.punktam). Metodoloģisko vadību īsteno Biznesa vadības koledžas Padome, kas ir Biznesa vadības koledžas pārstāvības, vadības institūcijas un lēmēj institūcijas studiju un pētniecības jautājumos un apstiprina studiju programmu, tās saturu, lemj par nepieciešamajām

darbībām, studiju virziena sekmīgai īstenošanai, kā arī veic citas ar koledžas pārvaldību saistītas funkcijas.

1.7. Studiju virziena resursi un materiāltehniskais nodrošinājums

1.7.1. Finanšu resursi

Visus jautājumus, kas saistīti ar resursus, finanšu un materiāltehniskā nodrošinājuma iedalīšanu studiju virzienam un studiju programmām lemj un nodrošina Biznesa vadības koledžas valde, kas ir koledžas augstākā vadības institūcija stratēģiskajos, finanšu un saimnieciskajos jautājumos.

Koledžas budžetu pamatā veido studiju maksa. Izmantojot iegūtos līdzekļus, tiek finansēta studiju virzienu un studiju programmu darbība atbilstoši apstiprinātajam budžetam. Ir paredzēts finansējums konferenču, semināru organizēšanai, pieredzes apmaiņas pasākumiem un Studējošo pašpārvaldes darbības nodrošināšanai. Koledžas finansiālie rādītāji liecina par stabilu finanšu situāciju.

Akadēmiskais personāls direktora vietniekam studiju darbā iesniedz priekšlikumus mācību līdzekļu, zinātniskās literatūras un bibliotēkas fondu pilnveidošanai, kam ir atvēlēti materiāltehniskie līdzekļi. Par kuru apjomu un izlietošanu lemj Biznesa vadības koledžas direktors. Koledžas darbības nodrošināšanai tiek noteikts budžets studiju programmas administrēšanai, mazvērtīga inventāra iegādei u.c.

Koledžas bibliotēka nav vienīgā opcija studentiem zinātniskās literatūras nodrošināšanai. Biznesa vadības koledža ir iedalījusi līdzekļus sadarbības līgumiem ar citām augstskolām, nodrošinot studentiem pieeju izmantot citu augstskolu bibliotēkas pakalpojumus bez maksas. Tiek abonētas datu bāzes: (EBSCO, LETA, LURSOFT u.c.).

Biznesa vadības koledžas vadība regulāri pilnveido resursu kvalitāti un palielina pieejamo resursu apjomu atkarībā no attīstības prioritātēm, kuras savukārt atkarīgas no izglītības un darba tirgus prasībām.

1.7.2. Studiju virzienā iesaistītā augstskolas vai koledžas akadēmiskā personāla kvalifikācija, tā atbilstība studiju virzienam atbilstošo studiju programmu īstenošanai

Studiju virziena programmas īstenošanā iesaistīti profesionāli docētāji – visiem ir maģistra vai doktora grāds, specializēto kursu docētājiem iegūtā izglītība atbilst studiju kursa jomai. Lielākā daļa docētāju ir praktizējoši speciālisti. Galvenie kritēriji docētāju atlasei ir izglītība (grāds), profesionālā pieredze, pētnieciskā un jaunrades darbība un komunikācijas prasmes.

5.tabula

Akadēmiskā personāla (tai skaitā vieslektoru) zinātniskie un akadēmiskie grādi

N.p.k.	Rādītājs	Doktori	Maģistri	Spec. ar augstāko izglītību
1.	Docētāju skaits	5	16	2
2.	Īpatsvars no docētāju skaita (%)	23	69	8

1.7.3. studiju virziena metodiskais, informatīvais (tai skaitā bibliotēkas resursu) un materiāltehniskais nodrošinājums, tā atbilstība apgūstamo profesiju reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

Biznesa vadības koledža nodrošina studējošos ar nepieciešamajiem resursiem - katrā studiju programmas kursā studējošam tiek izsniegti tālmācības studiju materiāli (*grāmatas*), kas veidoti pēc BVK izstrādātas metodikas un kas pēc programmas apguves paliek studējošā īpašumā.

Studiju virziena programmas nodrošināšanai tiek izmantota šāda infrastruktūra:

1. auditorijas, kuras ir nodrošinātas ar interaktīvo tāfeli, tāfeli (*flipchart*), ekrānu un videoprojektoru, datoru, interneta pieeju;
2. studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantoti arī portatīvie datori (8), videomagnetofoni (3), kopēšanas iekārtas (3), videokameras (3), skeneri, printeri, fotokameras u.c. ierīces;
3. telpas aprīkotas ar studiju procesam nepieciešamajām mēbelēm;
4. telpas ar kopējo platību 228,5 kvadrātmetri, kurās izvietots Studiju atbalsta centrs; telpas paredzētas arī individuālām un grupālām konsultācijām klātienē;
5. izdevniecības tehnika studiju materiālu ražošanai;
6. citi (*pieeja WiFi*).

BVK veiktā aptauja liecina, ka 100% visi studējošie ir nodrošināti ar datoru mājās vai darbavietā. Nepieciešamības gadījumā programmā studējošie var izmantot datorus ar interneta pieslēgumu, kas atrodas **BVK studiju resursu centrā** (*bibliotēkā*) un Rīgas Juridiskajā augstskolā. BVK ir nodrošināta atsevišķa datorklase/ konferenču telpa video un skype konferencēm.

BVK bibliotēkas fonda viena no priekšrocībām ir studiju programmu ietvaros izveidotie tālmācības studiju materiāli, kurus aktīvi izmanto studējošie. Tālmācības studējošo vajadzībām ir izveidots **Studiju resursu centrs**, kurā atrodama studiju procesam nepieciešamā literatūra, audio un video materiāli un CD, kā arī elektroniskā veidā kvalifikācijas darbu un prakšu atskaišu paraugi.

BVK bibliotēkā ir pieejams interneta pieslēgums. Studējošie var izmantot arī videomateriālus un CD (*piemēram, profesionālās svešvalodas (angļu valodas) apguvei*).

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai ir iegādātas un tiek izmantotas elektroniskās datubāzes EBSCO un RUBRICON (www.bvk.lv/noderigi_raksti_elektroniska_datu_baze.pdf),

kā arī e-bibliotēka u.c. Visās koledžas telpās ir pieejams arī bezmaksas bezvadu internets.

Materiāli tehniskās bāzes uzlabošanai tiek pievērsta liela nozīme, tiek iegādāti jauni datori, studiju procesam nepieciešamie audio/video u.c. līdzekļi.

1.8. Zinātniskās pētniecības (radošās darbības) īstenošana studiju virziena ietvaros, tai skaitā pētniecības institucionālā organizācija, studiju virziena īstenošanā iesaistītā akadēmiskā personāla pētnieciskā (radošā) darbība, studējošo iesaistīšana pētniecības (radošajos) projektos, kā arī dalība starptautiskajos projektos, Latvijas Zinātnes padomes un citu institūciju finansētajos projektos pārskata periodā.

Biznesa vadības koledža īsteno zinātnisko un pētniecības darbību. Studiju virziena ietvaros tiek īstenota pētniecība, piedāvājot studentiem izstrādāt Kvalifikācijas darbus par mūsdienās aktuāliem problēmjautājumiem. Studējošie studiju gaitā izstrādā zinātniskos darbus, piedalās zinātniskās konferencēs.

Saskaņā ar akadēmiskā personāla attīstības un apmācības plānu, neskatoties uz to, ka koledža īsteno profesionālās apmācības programmas, koledžas politika ir attīstīt akadēmiskā personāla, tai skaitā vieslektoru, pētniecisko darbību, jo tā nodrošina jaunākās un aktuālākās informācijas pielietošanu studiju procesā, kā arī veicināt studējošo pētnieciskās prasmes.

Biznesa vadības koledža kopš 2006. gada organizē zinātniski praktiskās konferences - „*Biroju darbinieku un vadītāju konferences*”, „*Talantīgs darbinieks 21.gs.*”, „*Dzīva un ilgtspējīga uzņēmuma darbinieks*”. Koledžas akadēmiskais personāls, tai skaitā vieslektori, piedalās zinātniski pētnieciskajā darbā, gatavojot zinātnisko rakstu publikācijas un ziņojumus konferencēm saistībā ar docētajiem studiju kursiem (*Dr.sc.admin., Mg. psych. I.Daiktere, LL.M V. Nerets, Mg.iur. S.Huška u.c.*).

Studiju procesā nepārtraukti tiek sekots līdzi jaunākajām aktualitātēm nozarē – akadēmiskais personāls piedalās projektos, rezultāti tiek izmantoti studiju kursu satura aktualizēšanā (*LL.M, Mg. iur. V.Nerets - eksperts no Latvijas de Deusto universitātē un projektā MainStart Project Office, “Pētījums par 2001. gada 28. maija Padomes regulas (EK) Nr.1206/2001 piemērošanu par sadarbību starp dalībvalstu tiesām pierādījumu vākšanā civillietās vai komercietās Latvijā”, 2012. Mg. iur. R.Fila - 55. starptautiskā zinātniskā konference Daugavpils universitāte. „Vai izstāšanās no Eiro zonas ir līdzvērtīga ar dalībvalsts izstāšanos no Eiropas Savienības” 11.aprīlis, 2013., Rīgas Stradiņa universitātes Starptautiskā zinātniskā konference „Inovātīvās jurisprudences aktuālās problēmas”, „Eiropas Savienības noteikto līgumsaistību konkurentsējas Eirāzijas telpā salīdzinājums” 25.aprīlis, 2013., Mg. iur. N.Ozoliņš - “Valsts pārvaldes reformas drošības un sabiedriskās kārtības jomā un to ietekme uz ostas policijas kompetenci” Administratīvā un kriminālā justīcija Nr.2(63) 2013), apmeklē nozares konferences un pieredzes apmaiņas seminārus*

(Mg. iur. R.Fila - Eiropas Savienības sociālās politikas īstenošanas tiesiskie aspekti. Liepājas Universitātes Dabas un sociālo zinātņu fakultātes XIV rakstu krājums „Sabiedrība un kultūra”.263.-267.lpp., Liepāja. ISBN1407-6918; Dr.sc.admin. Daiktere, I. General Education School Assistant Principals' Psychological Readiness to Become a School Leader. Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmija. Rīga, Latvija. Pp. 55-59. ISBN: 978-9934-8215-9-2).

Iegūtā informācija tiek izmantota studiju kursu un darbu vadīšanā, kā arī mācību līdzekļu sagatavošanā.

BVK akadēmiskajam personālam ir iespējas veikt pētījumus (*radošo darbu*) kopā ar citu augstskolu akadēmisko personālu un studējošajiem (*Rēzeknes augstskolu, Biznesa augstskolu „Turība”*) un sadarbības partneriem (*Tālmācības studiju centrs Baltijas Izglītības Tehnoloģiju institūts (Lietuva)*), ir noslēgti sadarbības līgumi ar augstākās izglītības iestādēm, kuru ietvaros tiek īstenotas dažādas pētnieciskas aktivitātes.

Koledžas docētāji izstrādā mācību grāmatas un monogrāfijas: „Eiropas Savienības tiesības” Mg.iur. Renāte Fila, „Tiesību aizsardzības iestādes” „Civiltiesības. Saistību tiesības,” „Tiesību analīze un tekstu rakstīšana” Mg.iur.,Mg.soc. Signe Hušeka (Zaharova), „Civiltiesības. Lietu tiesības ” Mg.iur. Jolanta Dinsberga, „Civilprocess I, II” Mg.iur. Nikolajs Ozoliņš, „Politoloģija” Dr.pol., doc. Alvars Baldiņš u.c., kuras regulāri, uzsākot studiju gadu, tiek papildinātas ar jaunāko informāciju un jaunākajiem literatūras avotiem.

Lai nodrošinātu studējošos ar teorētisko zināšanu bāzi un attīstītu pētnieciskās iemaņas, studējošie tiek iesaistīti pētnieciskajā darbā, kas ir studiju procesa sastāvdaļa. Studenti prezentē savus praktiskos pētījumus, kuri ir saistīti ar studiju procesu un notiekošajām aktualitātēm.

Pētnieciskie virzieni un radošā darbība ir cieši saistīta ar studiju procesu, jaunākajām inovācijām nozarē, lai studējošajiem būtu iespējams kvalifikācijas darbā veiktos pētījumus saistīt ar reālās organizācijas vajadzībām.

2014./2015. studiju gadā akadēmiskais personāls kopā ar studentiem strādāja pie pētījumu tēmām (*apstiprinātas 2014. gada 15. jūlijā, BVK Studiju padomes sēdē, Lēmums Nr. 05-03/2013/2014_07*).

9.tabula

Pētījumu tēma 2014./2015.studiju gadā

N.p.k.	Studiju programma	Pētījumu tēmas
1.	Tiesību zinātnes	„Aktualitātes Latvijas tiesību sistēmā un tiesu praksē”

Tā atspoguļojas kvalifikācijas darbu izstrādē, piemēram, „Fizisko personu datu aprites nepilnības valsts informācijas sistēmā”, „Dzīvokļa īpašnieka tiesības, pienākumi un atbildība” u.c., pētījumi tiek apkopoti BVK ikgadējā *Studējošo pētniecisko rakstu krājumā*.

1.9. Informācija par ārējiem sakariem

BVK sadarbojas ar dažādām institūcijām un profesionālām organizācijām, citām augstākās izglītības iestādēm. Sadarbība tiek nodrošināta, gan balstoties uz savstarpēji noslēgtiem sadarbības līgumiem, gan ārpus līgumiem, balstoties uz ilgtermiņā nodibinātām koleģiālām un draudzīgām attiecībām.

Biznesa vadības koledžai izveidojusies laba sadarbība ar uzņēmumiem, valsts iestādēm, nevalstiskām organizācijām u.c. Koledža aktīvi sadarbojas ar darba devējiem. Galvenie sadarbības virzieni – prakses vietas nodrošināšana, darba devēju dalība vieslekcijās (*„Pats sev jurists: svarīgākais, kam jāpievērš uzmanība, slēdzot līgumus” lektore – praktizējoša juriste Anna Saltikova, „Profesionāla tēla veidošana” lektore Ilze Blumfelde*), BVK organizētajās zinātniski praktiskajās konferencēs, studiju kursu docēšana, kvalifikācijas darbu vadīšana un recenzēšana, darbs valsts noslēguma pārbaudījuma komisijā, kā arī pētniecisko un jaunrades projektu īstenošana.

1.9.1. Sadarbība ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām Latvijā un ārvalstīs

Sadarbība ar darba devējiem galvenokārt tiek īstenota studējošo prakses laikā, kad studējošie iziet praksi konkrētā darba devēja uzņēmumā vai iestādē. Tāpat darba devēji tiek pieaicināti studiju prakses aizstāvēšanā, kvalifikācijas darbu aizstāvēšanā, tiek īstenota kopīgu projektu izstrādāšana, atvērtās diskusijas ar BVK vadību par studējošo nodarbinātību, tiek organizēti kopīgi semināri un vieslekcijas.

Studiju virziena ietvaros notiek sadarbība ar nozares profesionāļiem. Ir noslēgti sadarbības līgumi ar SIA „Arnis Āboliņš”, individuāli praktizējoša zvērināta advokāte Ieva Keterliņa, juridiskais birojs “Solutiona 4” SIA „Media Intelligence”, SIA „CorpMedia”, SIA “Adros Baltija” u.c.

Tiekoties ar uzņēmumu vadītājiem un vadošajiem speciālistiem, koledža saņem atgriezenisko informāciju, kura bieži vien palīdz atklāt un novērst nepilnības studiju procesā, palīdz atklāt tos jautājumus, kuriem studiju procesā pastiprināti veltīt uzmanību. Tas dod iespēju aktualizēt studiju kursu programmas, bet nepieciešamības gadījumā piedāvāt arī studentiem noklausīties vajadzīgo studiju kursu izvēles kursu blokā.

BVK notiek aktīva sadarbība arī ar Latvijas pašvaldībām un uzņēmumiem (*skatīt 7.pielikumu*), kas atrodas ne tikai Rīgā, bet arī reģionos, par studējošo iespējām iziet prakses, iesaistīties dažādos projektos, lai veicinātu studējošo līdzdalību un ieinteresētību reģionos notiekošajos procesos un attīstībā. Sadarbības projektos ir iesaistīti ne tikai studējošie, bet arī akadēmiskais personāls kā prakses vadītāji, kvalifikācijas darbu vadītāji.

1.9.2. Koledžas starptautiskās sadarbības un internacionalizācijas politika studiju virziena īstenošanas kontekstā, tās īstenošana un ietekme uz studiju un pētniecības procesu

Studiju virziens darbojas aizvien pieaugošas starptautiskas konkurences apstākļos, kur starpkultūru saprašanās un sadarbība ir pamats veiksmīgai attīstībai nākotnē.

Studiju procesa kvalitātes uzlabošanai, starptautiskās pieredzes pilnveidošanai un sadarbības veicināšanai BVK ir iesaistījusies EDEN - European Distance Education and E-Learning Network. Organizācija apvieno Eiropas vadošās tālmācības institūcijas, organizējot starptautiskās konferences, seminārus, forumus (*„Mācīšanās prieks – mācīšanās pieredzes pilnveidošanai un mācīšanās kvalitātes uzlabošanai” - 2013.gada 12.-15.jūnijā Oslo, Norvēģija*), izdodot zinātniska un praktiska rakstura rakstu krājumus un grāmatas.

Notikuši vairāki klientu konsultantu un studiju koordinators pieredzes apmaiņas semināri ar Oregonas Universitātes akadēmisko personālu 2014./2015. studiju gadā, lai pilnveidotu virtuālo mācību vidi.

1.9.3. Studējošo un akadēmiskā personāla starptautiskās apmaiņas kvantitatīvie rādītāji

Studiju virziena programmā studējošie nav piedalījušies studentu apmaiņas programmās. BVK ir nolēmusi kļūt par Erasmus pogrammas augstākās izglītības dalībnieci, attiecīgi notiek darbs pie uzņemšanas noteikumu izpētes un atbilstošu apstākļu radīšanas tuvākajā nākotnē. Studiju virzienā pašlaik studē vairāki ārvalstu studenti, kuru dzīves vieta ir ārpus Latvijas, taču pieejamā studiju atbalsta specifika (virtuālā vide, mācību materiāli, akadēmiskā un administratīvā personāla tiešsaiste, kontaktstundas, konsultācijas) nodrošina pilnvērtīgu iespēju iegūt izglītību, atrodoties ārpus Latvijas un studējot tālmācībā.

1.9.4. sadarbība ar Latvijas un ārvalstu augstskolām un koledžām, kuras īsteno līdzīgus studiju virzienus un līdzīgas studiju programmas, norādot, vai koledžai ir sadarbība ar citām augstskolu vai koledžu bibliotēkām

Studiju virzienam „Tiesību zinātnes” ir cieša sadarbība ar Latvijas augstskolām (*Rēzeknes augstskolu, Biznesa augstskolu „Turība”, Baltijas Starptautisko akadēmiju u.c.*), to apliecina noslēgtie sadarbības līgumi par studiju turpināšanas iespējām studiju programmas likvidācijas gadījumā, studiju turpināšanas iespējām 2. līmeņa profesionālās studiju programmās, sadarbību pētniecības jomā, piedalīšanos organizētajās konferencēs, studentu savstarpējo apmaiņu, lai noklausītos konkrētus mācību kursus (*skatīt 3. pielikumu*).

Tāpat BVK noslēgusi sadarbības līgumus ar šādām ārvalstu tālmācības institūcijām:

- Kauņas Tehnoloģiskā universitāte (*Lietuva*);
- Tālmācības studiju centrs Baltijas Izglītības Tehnoloģiju institūts (*Lietuva*) par docētāju iesaistīšanu dažādu projektu izstrādē un realizācijā, moduļu īstenošanā, atsevišķu studiju kursu apgūšanā, docētāju dalību Valsts pārbaudījumu komisiju darbā un konferencēs, tiek organizēti pieredzes apmaiņas semināri u.c.

BVK, ņemot vērā ekonomisko un demogrāfisko situāciju valstī, strādā pie ārvalstu studējošo piesaistīšanas projekta, tiek veiktas pārrunas ar ārvalstu mācību iestāžu vadītājiem un aģentūrām (*Interbusiness College, Izglītības aģentūra LIBRA (Gruzija), Izglītības aģentūras - STUDY BRIDGE, ISTUDY, A-PRIORI (Ukraina), "F.S.Center" (Uzbekistāna)*), par studējošo un mācībspēku piesaisti, piedaloties forumos Gruzijā – Tbilisi, Kazahstānā - Alma-Atā, ar mērķi veicināt Latvijas zināšanu vadības kapitāla eksportu.

Biznesa vadības koledžai izveidojusies laba sadarbība ar uzņēmumiem, valsts iestādēm, nevalstiskām organizācijām u.c. Koledža aktīvi sadarbojas ar darba devējiem. Galvenie sadarbības virzieni – prakses vietas nodrošināšana, darba devēju dalība vieslekcijās (*„Pats sev jurists: svarīgākais, kam jāpievērš uzmanība, slēdzot līgumus” lektore – praktizējoša juriste Anna Saltikova, „Profesionāla tēla veidošana” lektore Ilze Blumfelde*), BVK organizētajās zinātniski praktiskajās konferencēs, studiju kursu docēšana, kvalifikācijas darbu vadīšana un recenzēšana, darbs valsts noslēguma pārbaudījuma komisijā, kā arī pētniecisko un jaunrades projektu īstenošana.

Prakses nodrošināšanai ar vairākiem uzņēmumiem noslēgti rakstiski līgumi par ilgstošu sadarbību, piemēram, ar SIA „Rotermann Latvia”, SIA „CorpMedia”, juridisko biroju –SIA “Arnīs Āboliņš” u.c. (*skatīt 7.pielikumu*).

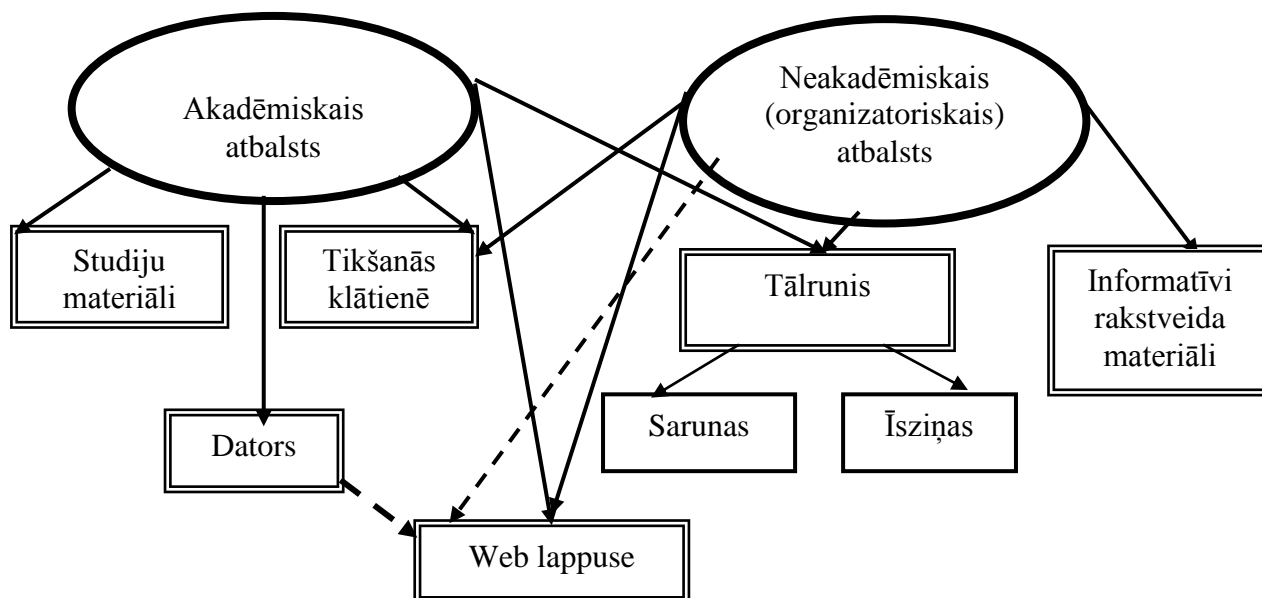
Sadarbība ar Latvijas augstskolām un koledžām notiek, esot Latvijas koledžu asociācijā.

Koledža sadarbojas ar Lielbritānijas Atvērto universitāti un Hāgenas Tālmācības universitāti, kā arī Oregonas universitāti un Zviedrijas Vidusuniversitāti, lai pilnveidotu studiju metodes un pielietotu mūsdienīgus, inovatīvus, oriģinālus studiju atbalsta līdzekļus studiju procesā, īpašu uzmanību veltot tādiem tematiem kā ideju menedžments, modernās prezentācijas tehnoloģijas, publiskā uzstāšanās, kritiskā domāšana, organizāciju psiholoģija, mērķu un laika menedžments.

1.10. Kvalitātes nodrošinājums un garantijas

BVK ir ieviesta iekšējās kvalitātes sistēma, kas balstās uz ENQA izstrādātajām Eiropas standarta un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā (*ESG*) prasībām un standartiem. Studiju programma „**Tiesību zinātnes**” ir veidota, pamatojoties uz profesijas standarta 4.kvalifikācijas līmenim atbilstošu zināšanu, prasmju un kompetences aprakstu un tam atbilstošu vērtēšanas sistēmu.

Studiju programmu īstenošanas gaitā studējošiem ir nodrošināta individuāla pieeja un atgriezeniskā saite, izmantojot **BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļus**, kā arī izmantojot oriģinālus tālmācības studiju materiālus.

1.attēls. BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļi

Kvalitatīva studiju procesa nodrošināšanai BVK izmanto arī mūsdienīgu IT tehnoloģiju iespējas:

- studējošajiem ir iespēja izmantot BVK mājaslapā (www.bvk.lv) ietverto informāciju - aktualitātes, studiju programmas aprakstu, studiju plānu, studiju kursu aprakstus;
- izmantojot individuālu paroli, nonākot mācību vidē, studējošajiem ir iespēja uzzināt savus vērtējumus, studiju maksājumu vēsturi, noskatīties videolekcijas, noklausīties audiolekcijas, studējošajam ir iespējams saņemt akadēmisku un organizatorisku atbalstu, uzdot jautājumus noteikta studiju kursa docētājam, saņemt profesionālu atbildi, realizēt atgriezenisko saikni, vērtējot studiju procesa kvalitāti koledžā, sniedzot ierosinājumus, ieteikumus darba uzlabošanai, atzīmējot sasniegumus un trūkumus;
- atsevišķu kursu (*Datorzinības, Profesionālā svešvaloda*) kvalitatīvākai un padziļinātai apguvei.

Ar studiju materiālu starpniecību notiek netiešs dialogs starp kursa autoru un studējošo.

Studiju materiāli ir galvenie *akadēmiskā atbalsta* (*zināšanu, profesionālo iemaņu, prasmju uzlabošana*) nodrošinātāji, paredzot pašpārbaudes uzdevumus, kontroljautājumus, kontroltestus.

Akadēmiskais atbalsts ietver praktiskas nodarbības: diskusijas, „prāta vētra”, simulācijas, lomu spēles, projektu prezentācijas, problēmjautājumu analīzi utt., kā arī individuālas mācību spēku konsultācijas gan klātienē, gan e-vidē (*moodle* un *skype*), kuru laikā tiek respektēts un izzināts studējošo viedoklis, viņu personiskā un darba pieredze.

Studentiem ir vairākas iespējas piedalīties studiju procesa pilnveidošanā. Studentu pašpārvaldes pārstāvji līdzdarbojas koleģiālajās lēmēj institūcijās: BVK padomē, Studiju padomē, Kredītu piešķiršanas komisijā u.c., kur tiek uzklauts studentu viedoklis, priekšlikumi studiju procesa pilnveidošanai.

Lai nodrošinātu pilnvērtīgu un efektīvu studiju procesu, BVK vadība un studiju programmas direktors regulāri veic pārrunas un aptaujas ar studējošajiem par studiju procesa organizācijas aktuāliem jautājumiem, kā arī lai izvērtētu tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementu kvalitāti, docētāju profesionalitāti, prasmi un meistarību kontaktēties ar studentiem (*skatīt 6., 7. attēlu*).

1.10.1. Ikgadēja studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu pozitīvo un negatīvo iezīmju, izmaiņu, attīstības iespēju un plānu apspriešana, iekšējās pašnovērtēšanas un kvalitātes pilnveidošanas sistēmas nepārtraukta darbība

Divas reizes gadā (*janvārī un jūlijā*) notiek akadēmiskā, administratīvā personāla, studējošo, absolventu un sadarbības partneru tikšanās BVK Padomē, lai izvērtētu iepriekšējā studiju gada uzņemšanas rezultātus, prezentētu jaunākos un aktuālākos sasniegumus – jaunos zinātniskos sasniegumus (*doktora disertācijas, zinātniskie amati*), lai analizētu studiju procesu un studējošo vajadzības, noteiktu prioritātes, īpašu uzmanību pievēršot studējošo

aptaujas rezultātiem u.c. Tiek pārrunātas nākotnes perspektīvas un attīstības iespējas, uzklauti viedokļi par studiju programmām un to atbilstību darba tirgus prasībām, kā arī iespējamām nākotnes sadarbības formām utt.

Attīstības tendences regulāri tiek apspriestas Studiju padomē, BVK Padomē, veicot SVID analīzi, kā arī akadēmiskā personāla attīstības politikas plānošanu.

Lai nodrošinātu studiju virziena augstvērtīgu un tirgus prasībām atbilstošu kvalitāti, kas raksturo studiju programmu iekšējās kvalitātes mehānisma darbību, jānorāda šādi svarīgākie BVK izvirzītie kritēriji:

- studiju procesa kvalitāte;
- studiju programmas kvalitāte;
- akadēmiskā personāla kvalitāte.

Šos vērtējumus kontrolē ārējie un iekšējie reglamentējošie dokumenti, kvalitātes novērtējuma procesā iesaistītās personas – BVK vadība, akadēmiskais personāls, studējošie, absolventi, darba devēji, Izglītības kvalitātes valsts dienests u.c.

1.10.2. iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība prasībām, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā, ko izstrādājusi Eiropas asociācija kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā

Tālmācības **studiju procesa kvalitāte** BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- studējošo nodrošinājums ar tālmācības studiju atbalsta sistēmas elementiem (*studiju materiāli, dažāda veida konsultācijas klātienē, elektroniski, pa telefonu utt.*);
- patstāvīgā darba organizācija - plānojums, apjoms, pārbaudes veidi utt.;
- inovatīvas studiju procesa metodes, studijās sagaidāmo rezultātu skaidrs izklāsts, problēmu risināšana, jauno informācijas tehnoloģiju izmantojums (*e-kursi, videolekcijas*);
- zināšanu, prasmju novērtēšanas objektivitāte un šo rezultātu izmantošana studiju procesa pilnveidošanai;
- studējošo iesaistīšana praktiski pētnieciskajā darbā (tematikas aktualitāte un saistība ar studiju programmas saturu);
- starptautiskā sadarbība, studējošo prakses iespējas.

Studiju programmu kvalitāte BVK tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- programmu mērķa un uzdevumu skaidrība, sasniedzamība, atbilstība BVK attīstības stratēģijai un koncepcijai;

- studiju satura atbilstība LR izglītības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, pirmā līmeņa profesionālās izglītības standartam, BVK iekšējiem normatīvajiem aktiem;
- demokrātiska studiju programmas vadīšana, BVK vadības, akadēmiskā personāla, studējošo un darba devēju sadarbība programmas uzlabošanas nolūkos;
- studiju programmas metodiskais, informatīvais un tehniskais nodrošinājums;
- ikgadējs studiju programmu pašnovērtējums.

BVK akadēmiskā personāla kvalitāte tiek vērtēta pēc šādiem kritērijiem:

- akadēmiskā personāla atbilstība normatīvajos aktos noteiktajām prasībām;
- profesionālā kompetence (*īpaši prasme strādāt ar tālmācības studentiem, prasme strādāt ar pieaugušajiem*), radošums, individuālā pieeja;
- docētāji veic pastāvīgu zinātniski pētniecisko darbu, kura rezultāti tiek prezentēti zinātniskajās konferencēs.

Studiju virziena programmas darbības rezultātu iekšējā izvērtēšanā ir iesaistīti visi mācībspēki, arī tie, kuriem BVK nav pamata darbavieta. Valsts pārbaudījumu komisijā līdzās BVK mācībspēkiem studējošo zināšanas un gala darbu vērtē arī citu Latvijas augstskolu mācībspēki (*Dr.pol. A.Baldiņš, Mg.oec. I.Dembovska, Dr.paed. I. Ivanova*).

Regulāri, uzsākot jaunu studiju gadu, tiek aktualizētas studiju programmu kursu anotācijas un kursu programmas, metodiskie materiāli, jaunākā mācību literatūra un studiju darbu (*prakses atskaišu, kvalifikācijas darbu*) metodiskie norādījumi.

Akadēmiskajam personālam, tai skaitā vieslektoriem, tiek organizēti semināri par jaunākajām mācību pedagoģiskajām metodēm, pieejām, kā arī tiek veicināta kvalifikācijas paaugstināšanas kursu, konferenču apmeklēšana (*Mg. philol. G.Glazunova – Profesionālās kvalifikācijas pilnveides seminārs „Методика преподавания русского языка как иностранного”, Baltijas Starptautiskā akadēmija un Krievijas Valsts A.S.Puškina krievu valodas institūts – Maskava, 10.04.-11.04.2014., Mg.paed., Mg.oec. A.Vītiņa – Mācību metodiskā konference „Studiju kvalitāte: Pašnovērtēšana un pilnveide. Dažādu projektu devums studijās un jauno iespēju izmantošana”, 31.01.2014., LLU*).

Akadēmiskais personāls piedalās pieredzes apmaiņas pasākumos (*Mg. paed. Z.Urbāne, Mg. geogr. I.Beļinska - „Mūsdienīga mācību vide – izziņas aktivitāti, patstāvību un radošumu veicinošs mācību process”, 24.08.2013., „LUMA mācību centrs”, Braunšveiga, Vācija*), sadarbojoties ar citu valstu augstskolām, tiekoties ar uzņēmējiem, kā arī savstarpēji apspriežot aktualitātes nozarē, studējošo pētnieciskos darbus un projektus, analizējot to rezultātus.

BVK vadība nepārtraukti seko telpu un tehniskā aprīkojuma kvalitātes prasību atbilstībai. Telpas ir funkcionālas, labiekārtotas, estētiski noformētas, racionālas mūsdienīga studiju

procesa nodrošināšanai.

1.10.3. studiju turpināšanas iespējas un finansiālās garantijas gadījumā, ja likvidē vai reorganizē kādu no studiju virzienam atbilstošajām studiju programmām vai notiek citas izmaiņas

BVK aktīvi sadarbojas ar citām augstskolām, atbilstoši ir noslēgti savstarpēji sadarbības līgumi. Noslēgtie sadarbības līgumi paredz studiju turpināšanas iespējas un finanšu garantijas, ka gadījumā, ja Koledža nevar nodrošināt studējošo apmācību licencētā vai akreditētā studiju programmā, studenti var īstenot studiju turpināšanu citā augstākās izglītības iestādē, ar kuru noslēgts attiecīgais sadarbības līgums. Šādi līgumi, cita starpā, noslēgti ar Biznesa augstskolu „Turība”, Rēzeknes augstskolu, Juridisko koledžu u.c.

2. Studiju programmas raksturojums

2.1. Studiju programmas “Tiesību zinātne” (kods 41380) raksturojums

Šajā studiju virzienā koledžā tiek īstenota viena pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības studiju programma (*skatīt 6.tabulu*).

6.tabula

Studiju programma studiju virzienā „Tiesību zinātne”

Nr. p.k.	Studiju programmas					
	Nosaukums	Kods	Apjoms kredītpunktos	Īstenošanas veids un forma	Īstenošanas vieta	Piešķiramais grāds/ profesionālā kvalifikācija
1.	Pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības programma „Tiesību zinātne”	41380	92	nepilna laika studijas; neklātiene (tālmācība)	Rīga	-/ jurista palīgs

Kā jau minēts iepriekš, studiju virzienā ietilpstošā programma pilnībā atbilst Latvijas Republikas un Biznesa vadības koledžas koncepcijai un attīstības stratēģijai.

2.1.1. Studiju programmas īstenošanas mērķi un uzdevumi

Biznesa vadības koledžas (*turpmāk – BVK*) pirmā līmeņa profesionālā studiju programma „**Tiesību zinātnes**” (*iegūstamā kvalifikācija – jurista palīgs*) pašlaik Latvijā ir vienīgā **tālmācībā** realizētā pirmā līmeņa profesionālā studiju programma, kuras apguve nodrošina jurista palīga kompetencēm atbilstošas kvalifikācijas iegūvi.

Programmas **mērķis** ir sagatavot augsta līmeņa jurista palīgus, izmantojot tālmācības studiju formas priekšrocības un nodrošinot studējošos ar vispārīgo teorētisko tiesību zinātņu bāzi, kas dod iespēju izprast tiesību uzbūvi, tiesību principus un aktuālās problēmas, orientēties tiesību normu piemērošanā, apgūt prasmes un iemaņas, iegūtās teorētiskās zināšanas lietot uzņēmuma vai iestādes efektīvas darbības nodrošināšanai, tajā skaitā apgūstot praktiskas iemaņas administratīvajā procesā tiesā.

Studiju programmas mērķis ir saskaņā ar BVK kopējiem mērķiem un atbilst attīstības stratēģijai.

Galvenie **uzdevumi** šī mērķa sasniegšanai ir:

- studiju procesu orientēt tā, lai nozares un profesionālajos studijuursos būtu iespēja apgūt un praksē laikā nostiprināt nepieciešamās zināšanas un iemaņas izvēlētajā specialitātē;
- 3. un 4.semestī kvalifikācijas „**Jurista palīgs**” iegūšanai organizēt **Praksi tiesā** un **Pirmskvalifikācijas praksi**, nodrošināt to pakāpenību un secīgumu, lai studējošajam būtu iespēja pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiski un izvēlēties kvalifikācijas darba tēmu;
- sagatavot absolventu reālai profesionālai darbībai kā uzņēmuma vai iestādes jurista palīgu, īpašu uzmanību pievēršot praktisku situāciju risināšanai;
- pēc sekmīgi izpildītām visām studiju programmas prasībām dot iespēju iegūt specializāciju „*jurista palīgs*”, izstrādājot kvalifikācijas darbu, kurā students veic pētījumus, demonstrējot prasmi apgūto teorētisko materiālu sasaistīt ar praksi;
- sniegt vispusīgas zināšanas, kas paplašinātu redzesloku, pilnveidotu studējošā pasaules skatījumu, apgūstot vispārizglītojošos studiju kursus;
- attīstīt studējošo personību, viņu radošās spējas un motivāciju tālākai izglītībai.

2.2. Studiju programmā paredzētie studiju rezultāti

Saskaņā ar MK 2001.gada 20. marta noteikumiem Nr. 141 „*Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu*” studējošie ir ieguvuši nepieciešamo **profesionālo augstāko izglītību** profesionālās darbības veikšanai.

Studiju programmas sekmīgas absolvēšanas rezultātā tiek piešķirta „*Jurista palīgs*” profesionālā kvalifikācija (*ceturtais profesionālās kvalifikācijas līmenis, profesijas kods – 3411 02*), atbilstoši MK 2010.gada 18.maija Noteikumiem Nr. 461 “*Noteikumi par Profesiju klasifikatoru, profesijai atbilstošiem pamatuzdevumiem un kvalifikācijas pamatprasībām un Profesiju klasifikatora lietošanas un aktualizēšanas kārtību*”.

Studiju rezultātā paredzēts sagatavot darba tirgus apstākļiem piemērotus, konkurētspējīgus darbiniekus, ka spēj nodrošināt jurista palīga funkcijas un pienākumus. Studiju programmas rezultātā absolvents iegūs **šādas profesionālās kompetences:**

- spēju orientēties juridiskos jautājumos, balstoties uz analītisku pieeju, veiks dažādas sarežģītības pakāpes praktiskos darbus- sastādīs juridiska rakstura vēstules, juridiskos dokumentus, pilnvaras, līgumus;
- spēju pārbaudīt dažāda rakstura juridisko dokumentu saturu, to atbilstību tiesību normu prasībām, izvērtējot dokumenta satura atbilstību satura un formas prasībām;
- praktiskās zināšanas un iemaņas sagatavot vērtējumu un argumentētu viedokli par juridiska rakstura problēmām, rast praktisku risinājumu nelielas un vidējas sarežģītības juridisku problēmu gadījumā;
- prasmes veikt un pārbaudīt darba vietā darba tiesisko attiecību, cilvēkresursu, darba aizsardzības dokumentu uzraudzību un aktualizāciju atbilstoši spēkā esošajiem tiesību aktiem;
- formulēt, analizēt, aprakstīt, identificēt praktiskās problēmas un piedāvāt šo problēmu iespējamus risinājumus;
- pilnveidot esošās praktiskās un teorētiskās zināšanas, padziļināt esošās kompetences;
- spēju atrast, apkopot, klasificēt dažāda rakstura juridisko informāciju, kā arī
- spēju sazināties valsts un divās svešvalodās.

Studiju rezultātā tiek iegūtas **šādas prasmes:**

- prasme orientēties dažādas pakāpes un sarežģītības juridiskajos jautājumos;

- spēja atrast nepieciešamo juriidiska rakstura informāciju, tiesisko regulējumu, juridiskās atziņas un tiesu dokumentus, kas ietver risinājumu līdzīga veida juridiskajai problēmai vai situācijai;
- prasme pārbaudīt juridiskā dokumenta spēkā esamību, atbilstību juridisko dokumentu noformēšanas, un sagatavošanas prasībām;
- prasme lietot juridisko terminoloģiju valsts valodā un vē divās svešvalodās,
- prasme pielietot juridiska rakstura pārlūkprogrammas, datu bāzes, juridiskās informācijas resursus.

Absolventu profesionālā sagatavotība atbilst studiju turpināšanai 2. līmeņa augstākās izglītības studiju programmās.

10.tabula

Sasniedzamo rezultātu vērtēšanas kritēriji

Sasniedzamais rezultāts - kritērijs	Vērtēšanas kritērijs
Iegūtā izglītība un profesionālā kvalifikācija nodrošina iespēju veidot veiksmīgu karjeru izvēlētajā specialitātē un dot ieguldījumu valsts attīstībā.	Tiek veiktas absolventu un darba devēju aptaujas un analizēti to rezultāti.
Absolventi ir sagatavoti studijām otrā līmeņa augstākās izglītības programmās.	Absolventu skaits, kuri turpina studijas otrā līmeņa augstākās izglītības programmās.

2.3. Uzņemšanas noteikumi

Studiju programma adresēta tai sabiedrības daļai, kas pēc vidējās vai jau augstākās izglītības ieguves izjūt vajadzību pēc mūsdienīgas profesionālas izglītības, kas samērojama ar Eiropas Savienības prasībām. Studiju programma dod iespēju iegūt un paaugstināt profesionālo kvalifikāciju gan privātajā, gan publiskajā sektorā nodarbinātajiem. Līdzšinējie darbības gadi un pieredze ļauj secināt, ka cilvēki izvēlas studijas koledžā divu apsvērumu dēļ:

- kā lietišķu, praktiski izmantojamu profesionālu zināšanu iegūšanas vietu;
- kā izglītības un kultūras centru, kas dod iespēju studentiem paplašināt izpratni par sabiedrisko procesu norisēm un padziļināt savas komunikācijas prasmes.

Tā kā koledža nodrošina pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību, studēt tajā var tikai personas ar vidējo vai augstāko izglītību.

Uzņemšanai studiju programmā BVK rīko atklātu un vienlīdzīgu konkursu, pamatojoties uz atlases kritērijiem:

- centralizēto eksāmenu latviešu valodā un svešvalodā (*angļu/vācu/krievu*) vērtējums (*A, B, C, D, E vai F līmenis*);
- balstoties uz vispārējo vidējo izglītību apliecināša dokumenta sekmīgām atzīmēm latviešu valodā un svešvalodā (*angļu/vācu/krievu*) personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību pēc 2004.gada, bet veselības stāvokļa dēļ nav kārtojušas centralizētos eksāmenus, personām, kuras ieguvušas vidējo izglītību ārvalstīs, kā arī personām ar īpašām vajadzībām.

Personai, kura iepriekšējo izglītību ieguvusi ārvalstīs, pirms pieteikšanās studijām nepieciešams apliecināt savas izglītības atzīšanu Latvijā.

Ar Uzņemšanas noteikumiem iespējams iepazīties BVK mājaslapā (www.bvk.lv/uznemsana/).

2.4. Studiju programmas plāns

(studiju kursu un studiju moduļu saraksts un to apjoms kredītpunktos, sadalījums pa studiju programmas obligātās, ierobežotās izvēles vai brīvās izvēles daļām, norādot to apjomu kredītpunktos, īstenošanas plānojumu)

2.4.1. Studiju plāns

Pirmā līmeņa augstākā profesionālā studiju programma TIESĪBU ZINĀTNES

Studiju programmas īstenošanas ilgums un apjoms:	2,5 gadi (5 semestri); 86 kredītpunkti
Prasības, uzsākot studiju programmas apguvi:	Vispārējā vidējā izglītība
Īstenošanas veids:	Tālmācības studijas
Programmas īstenošanas valoda:	Latviešu
Kvalifikācija:	Jurista palīgs
Programmas direktore:	Mg.iur., Mg.soc. Signe Hušeka

STUDIJU PLĀNS

Studiju kursi	Kursa vadītājs	1.sem.	2.sem.	3.sem.	4.sem.	5.sem.	KP	ECTS	Pārb. veids
Vispārīzglītojošie studiju kursi (OBLIGĀTIE)							22	33	
Politoloģija	Dr.pol. V.Valtenbergs		2				2	3	IE
Ekonomika	Mg.oec. O. Sakaloša Dr.oec. A. Fedotovs	2					2	3	E
Saskarsmes psiholoģija	Dr.psych.A.Lasmane Mg.psych. D.Bērziņa	2					2	3	IE
Informācijas tehnoloģijas	Mg.paed. Z.Urbāne Mg.art. R.Stabiņa	2					2	3	E
Latvijas valsts un tiesību vēsture	Mg.iur.V. Ulmane Mg.iur. M.Tomass		3				3	4,5	E
Valsts un tiesību teorija	Mg.iur. N. Ozoliņš Mg.iur. M.Tomass	3					3	4,5	E
Lietvedība, lietišķā korespondence un arhivēšana	Augst.izgl. D.Mateusa Mg.iur. M.Tomass	2					2	3	IE
Tiesību aizsardzības iestādes	Mg.iur. S.Hušeka				2		2	3	IE
Tiesību analīze un juridisko tekstu rakstīšana	Mg.iur. S.Hušeka			2			2	3	IE
Grāmatvedības pamati	Mg.oec. L.Ābele Augst.izgl. J.Bandere		2				2	3	E

Nozares studiju kursi (ierobežotā izvēle)							36	54	
Civiltiesības.Vispārējā daļa	Mg.iur. V. Ulmane Mg.iur. M.Tomass		1				1	1,5	IE
Retorika juristiem	LL.M.V.Nerets		1				1	1,5	IE
Konstitucionālās tiesības	Mg.iur. N. Ozoliņš		2				2	3	IE
Eiropas Savienības tiesības	Dr.iur. R.Fila					3	3	4,5	E
Administratīvās tiesības un administratīvais process	LL.M.V.Nerets		2	2			4	6	IE/E
Ģimenes un mantojuma tiesības	Mg.iur. J.Dinsberga					3	3	4,5	IE
Krimināltiesības	Mg.iur. S.Huška			2			2	3	IE
Darba un sociālās tiesības	Mg.iur.V. Ulmane Mg.iur. M.Tomass	2					2	3	E
Komerctiesības	Mg.iur. J.Endziņš Mg.iur. M.Tomass	2					2	3	E
Civilprocess	Mg.iur.N. Ozoliņš				3		3	4,5	E
Civiltiesības. Saistību tiesības	Mg.iur. S.Huška			3			3	4,5	E
Civiltiesības. Lietu tiesības	Mg.iur. J.Dinsberga				3		3	4,5	E
Starptautiskās tiesības	Dr.iur. R.Fila					3	3	4,5	E
Profesionālā angļu valoda I, II	Mg.sc.admin. L.Belicka/ Mg. phil E.Dzērve	1	1				2	3	IE/E
Profesionālā krievu valoda I, II	Mg.psych. T.Timofejeva/ Mg.phil.G.Glazunova			1	1		2	3	IE/E
Izvēle (studējošais izvēlas 10 KP apjomā)							10	15	
Profesionālās ētikas pamati	Mg.sc.soc. J.Golovko B.sc.soc. S.Klāviņa	X					2	3	IE
Organizāciju psiholoģija I	Dr.psych.A.Lasmane	X					2	3	IE
Organizāciju psiholoģija II	Dr.psych.A.Lasmane		X				2	3	E
Projektu sagatavošana un vadīšana	MBA I.Linde				X		2	3	IE
Cilvēkresursu vadība I	Dr.sc.admin. I.Daiktere				X		2	3	IE
Cilvēkresursu vadība II	Dr.sc.admin. I.Daiktere					X	2	3	E
Lietišķā etiķete	Mg.paed.I.Kuģeniece			X			2	3	IE
Profesionāla klientu apkalpošana	Mg.paed. A. Kārklīņš					X	2	3	IE
Sociāli psiholoģiskie treniņi	Mg.psych. D.Bērziņa			X			2	3	IE
Aroda veselība, drošība, civilā un vides aizsardzība	Augst.izgl M.Tutuškina		X				2	3	IE
Profesionalitāte un karjera I, II, III, IV, V	VIESLEKTORI	X	X	X	X	X	2	3	IE
PRAKSE							16	24	
Prakse tiesā	LL.M.V.Nerets			8			8	12	AIZST.
Pirmskvalifikācijas prakse	LL.M.V.Nerets				8		8	12	AIZST.
Kvalifikācijas darbs							8	12	
Kvalifikācijas darbs	Mg.iur. V. Ulmane, Mg.iur. S.Huška, Mg.iur. N. Ozoliņš, LL.M.V.Nerets, Mg.iur. J.Dinsberga					8	8	12	AIZST.
Kopā :			18	17	20	19	19	92	138

2.4.2. Studiju kursu apraksti

Studiju programmas kursi un to apraksti pieejami virtuālajā mācību vidē, datubāzē - VALIS, MOODLE, kā arī BVK mājaslapā (www.bvk.lv/jurista-paligs).

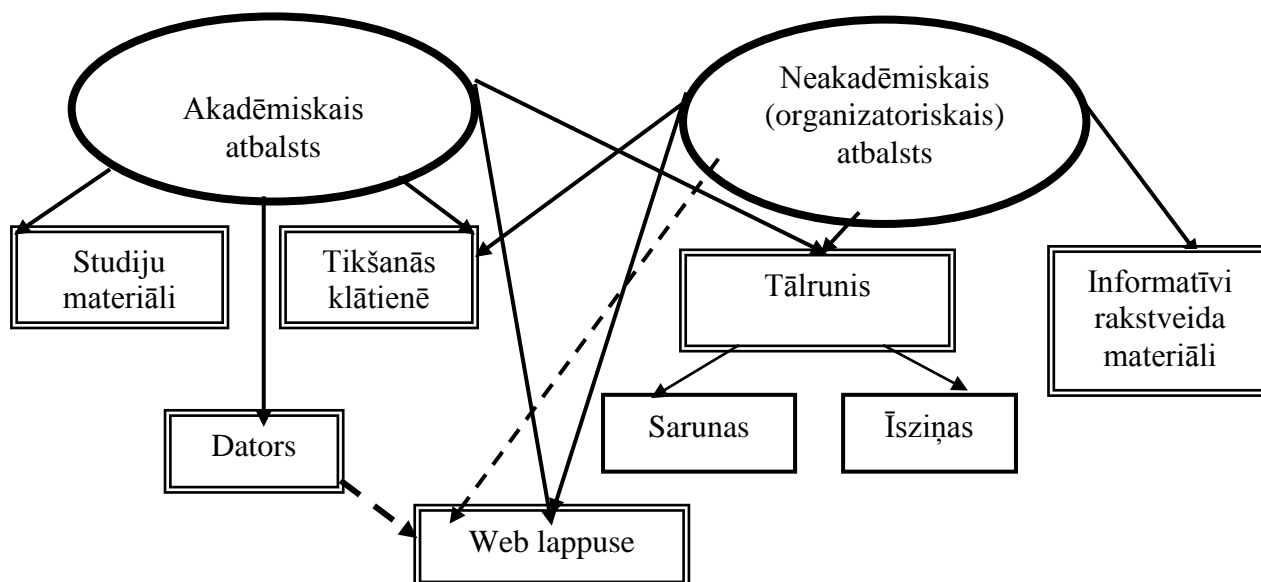
2.5. Studiju programmas praktiskā īstenošana

Studiju procesa organizācija Biznesa vadības koledžā notiek atbilstoši Izglītības likumam, Augstskolu likumam un Profesionālās izglītības likumam.

BVK ir izstrādāti pamatdokumenti un pārvaldes institūcijas, kas nosaka, vada un regulē studiju norisi, kārtību un organizāciju (www.bvk.lv/studentiem).

Studiju programmas īstenošanas gaitā katram studējošajam tiek nodrošināta individuāla pieeja un atgriezeniskā saite, izmantojot **BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļus**, kā arī izmantojot oriģinālus tālmācības studiju materiālus.

BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļi

3.attēls. BVK tālmācības studiju atbalsta līdzekļi

Studiju atbalsta sistēma ir īpaši organizēta studiju formu, metožu un līdzekļu sistēma, kas nodrošina studējošajiem operatīvu informatīvu un metodisku atbalstu:

- **Studiju materiāli.** Pēc lekciju principa strukturētas mācību grāmatas katrā studiju priekšmetā, kurās ir iekļauta izsmeļoša teorētiskā un praktiskā informācija par apgūstamo priekšmetu. Mācību grāmatas ir veidotas kā netiešs studenta dialogs ar autoru, kas rada analogiju studējošā līdzdalībai klātienē nodarbībās.
- **Vieslekciju cikli.** Iespēja saņemt jaunāko informāciju profesionālajā jomā, izmantojot atbilstošas nozares vadošo zinātnieku un profesionāļu pieredzi. Vieslekciju laikā notiekošās diskusijas un pieredzes apmaiņa starp vieslektoru un studentiem nodrošina vieslekcijā apskatītās tēmas padziļinātu apguvi, kā arī studentus interesējošo jautājumu vispusīgi analīzi.
- **Klātienē nodarbības.** Studiju materiālu patstāvīgās apguves procesā iegūto zināšanu interpretācija, sistematizācija, praktiskā pielietojuma demonstrēšana. Diskusijas un pieredzes apmaiņa starp studentiem.

- **Prakses.** Mērķtiecīgi organizēts teorētisko zināšanu praktiskās pielietojšanas process, kas tiek realizēts studējošā darbavietā vai citā prakses vietā, izvirzot noteiktus, ar studējošā profesionālo pilnveidi saistītus uzdevumus, kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību (www.bvk.lv/prakses-nolikums.pdf) (skatīt 8.pielikumu).

Svarīga profesionālās studiju programmas „Tiesību zinātnes” sastāvdaļa ir studentu **prakses** (www.bvk.lv/studentiem), kuru mērķis ir nostiprināt un papildināt studiju laikā iegūtās kompetences, kas saistītas ar profesionālo pilnveidi, pētniecisko darbību, kā arī ar personības attīstību. Programmas „Tiesību zinātne” apguves laikā paredzētas prakses – **Prakse tiesā** (20.03.2015. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05-03/2014/2015_05) un **Pirmskvalifikācijas prakse** (20.03.2015. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05-03/2014/2015_05). Viena no būtiskām **Prakses tiesā** sastāvdaļām ir **tiesu izspēle**, kuras laikā studējošie klātienē risina kāzusu un izspēlē improvizētu tiesas sēdi. Sadarbībā ar prakšu vadītājiem – darba devējiem prakšu saturs regulāri tiek pilnveidots atbilstoši darba tirgus prasībām (skatīt 8.pielikumu).

Prakšu uzdevumi:

- pielietot programmas apguves laikā iegūtās teorētiskās zināšanas praktiskā darbībā, lai veicinātu nākamās profesijas kompetenču apgūšanu;
- padziļināti nostiprināt pamatzināšanas par tiesībām un tiesu darbu, tiesu spriešanas norisi, tiesu administratīvo un sabiedrisko darbību;
- padziļināt izpratni par normatīvajos aktos ietverto tiesību principu piemērošanu tiesvedībā;
- pilnveidot iemaņas tiesvedības dokumentu sagatavošanā;
- pilnveidot saskarsmes prasmes un iemaņas - strādāt komandā, efektīvi plānot un organizēt savu darbu, komunicēt un sadarboties ar darbiniekiem, tiešo vadību, klientiem un sadarbības partneriem u.c.
- pilnveidot iemaņas tiesvedības dokumentu sagatavošanā.
- pilnveidot pētījuma organizēšanas un veikšanas prasmes - vākt un apkopot nepieciešamos statistiskos un informatīvos materiālus kvalifikācijas darba izstrādei (www.bvk.lv/kvalifikācijas-darba-nolikums.pdf ; www.bvk.lv/studentiem).

Prakses vietu/-as students izvēlas patstāvīgi, vairumā gadījumu tā ir iestāde vai uzņēmums, kurā studējošais strādā. Ja prakses vietas izvēle studējošajam sagādā grūtības, BVK piedāvā prakses iespējas partnerinstitūcijās, piemēram, šādos Latvijas uzņēmumos:

SIA „Workingday Latvia”, SIA „TRO Padomi”, SIA „Adros Baltija”, SIA „Media Intelligence”, SIA „CorpMedia” u.c. (*skatīt 7.pielikumu*).

BVK veido sadarbību ar citām Latvijas augstskolām, uzņēmumiem un pašvaldībām un to pakļautības iestādēm un organizācijām. BVK notiek aktīva sadarbība ar Latvijas pašvaldībām un uzņēmumiem, kas atrodas ne tikai Rīgā, bet arī reģionos par studējošo iespējām iziet prakses, kā arī iesaistīties dažādos projektos, lai veicinātu studējošo līdzdalību un ieinteresētību Latvijas reģionos notiekošajos procesos un attīstībā.

Sadarbības projektos ir iesaistīti ne tikai studējošie, bet ar akadēmiskais personāls (*tai skaitā vieslektori*), piedaloties kā prakses vadītāji un kvalifikācijas darbu vadītāji.

Studiju programma **tālmācības formā** ļauj topošajiem jurista palīgiem, kas tieši vai pastarpināti saistīti ar jurisprudenci, strādājot dažādos amatos, uzlabot jau esošās un iegūt jaunas kompetences, pārbaudīt teorētiskās zināšanas praktiskā darbībā.

Studiju programmā ir izveidota mērķim atbilstoša prakses organizācija un vadīšana, kurā iekļauti skaidri formulēti prakses uzdevumi, ar mērķi, uzlabot studējošo kompetences darbā ar juridisku dokumentu izstrādi, kā arī veicinātu studējošo iemaņas tiesvedības procesa īstenošanā. Tajos semestros, kad ir paredzētas prakses, studējošie savlaicīgi saņem prakses dokumentus (*līgumus, prakses programmas*) un prakses vadītājs iepazīstina ar prakses norisi, prakses atskaites sagatavošanas prasībām. Nepieciešamās prasmes, iemaņas un teorētiskās atziņas par kvalifikācijas darbu studējošie apgūst praktiskajās nodarbībās, kas veļtītas *kvalifikācijas darba izstrādes metodikai un metodoloģijai (25.08.2014. Studiju padomes sēdē Protokols Nr. 05_03/2014/2015_08)*, kuru docē Dr.psych. A.Lasmane un LL.M, Mg. iur. V.Nerets. Noteiktas pētnieciskā darba prasmes tiek izkoptas studiju praksēs, iegūtie rezultāti atspoguļoti prakses atskaitēs, analizējot un aprakstot veiktos uzdevumus, ko izvērtē prakšu vadītāji LL.M, Mg. iur. V.Nerets, Mg.soc., Mg.iur. Signe Hušeka, Mg.iur. Nikolajs Ozoliņš, Dipl. jur. Valija Ulmane, Dr.iur. Renāte Fila, Mg.iur. Jolanta Dinsberga.

Kā parāda darba devēju aptaujas rezultāti un atsauksmes no studentu prakšu vietām, un tikšanās ar nozares profesionāļiem, studējošie var veiksmīgi strādāt apgūtajā specialitātē, jo studiju process tiek nodrošināts ar nepieciešamajām teorētiskajām un praktiskajām zināšanām, kuras atbilst iegūstamajai kvalifikācijai.

Studiju procesā tiek izmantotas dažādas mūsdienīgas lekciju vadīšanas un komunikācijas metodes un pieejas: docētāji sniedz studentiem konsultācijas gan klātienē, gan e-vidē, auditorijās lekciju satura vizuālai pasniegšanai plaši pielieto programmas *Microsoft PowerPoint* iespējas, katram studentam ir izveidota e-pasta adrese, uz kuru docētājs var nosūtīt studijām nepieciešamos materiālus. Studējošo konsultēšana notiek klātienē vai

izmantojot elektroniskos saziņas līdzekļus - gan interneta programmā *skype*, gan izmantojot e-pastu.

Studiju nodrošinājums un studiju vide atbilst mūsdienu tehnoloģiju iespējām, tiek izmantoti datori, multimediji, internets - studējošie veido savu darbu, projektu prezentācijas, izmantojot *Microsoft PowerPoint*.

Katrā studiju programmas kursā studējošajam tiek izsniegti tālmācības studiju materiāli (*grāmatas, e-grāmatas*), kas veidoti pēc BVK izstrādātas metodikas un kas pēc programmas apguves paliek studējošā īpašumā.

Programmas nodrošināšanai tiek izmantota šāda infrastruktūra:

- auditorijas, kuras ir nodrošinātas ar interaktīvo tāfeli, tāfeli (*flipchart*), ekrānu un videoprojektoru, datoru, interneta pieeju;
- studiju procesa nodrošināšanai tiek izmantoti arī portatīvie datori (8), videomagnetofoni (3), kopēšanas iekārtas (3), videokameras (3), skeneri, printeri, fotokameras u.c. ierīces;
- telpas aprīkotas ar studiju procesam nepieciešamajām mēbelēm;
- telpas ar kopējo platību 228,5 kvadrātmetri, kurās izvietots Studiju atbalsta centrs; telpas paredzētas arī individuālām un grupālām konsultācijām klātienē;
- izdevniecības tehnika studiju materiālu ražošanai;
- citi (*pieeja WiFi*).

BVK veiktā aptauja liecina, ka 100% visi programmas studējošie ir nodrošināti ar datoru mājās vai darbavietā. Nepieciešamības gadījumā programmā studējošie var izmantot datorus ar interneta pieslēgumu, kas atrodas BVK studiju resursu centrā (*bibliotēkā*) vai Rīgas Juridiskajā augstskolā.

2.6. Vērtēšanas sistēma

Studējošo sasniegumu vērtēšanas sistēma ir skaidra un saprotama. Sasniegumu vērtēšanas sistēmu BVK nosaka šādi ārējie un iekšējie reglamentējošie dokumenti:

- LR Augstskolu likums (www.likumi.lv/doc.php?id=37967);
- MK noteikumi Nr. 141 (20.03.2001.) "Noteikumi par pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu" (www.likumi.lv/doc.php?mode=DOC&id=6397);
- BVK Pārbaudījumu kārtības nolikums (www.bvk.lv/parbaudijumu-kartibas-nolikums.pdf);
- BVK Valsts pārbaudījuma nolikums (www.bvk.lv/kvalifikacijas-darba-nolikums.pdf).

Uzsākot studijas, studējošie tiek iepazīstināti ar BVK reglamentējošajiem dokumentiem (www.bvk.lv).

Lai studiju procesā nodrošinātu studiju programmas rezultātu sasniegšanu paredzētajā laikā un studēšanas motivācijas paaugstināšanu, studējošiem tiek nodrošināta palīdzība un akadēmiskā personāla konsultācijas – izmantojot tālmācības studiju atbalsta līdzekļus (*skatīt 3.attēlu*).

Izglītības vērtēšanas pamatprincipi studiju programmā ir šādi:

- pozitīvo sasniegumu summēšanas princips;
- vērtējuma obligātuma princips;
- prasību atklātības un skaidrības princips;
- vērtēšanā izmantots pārbaudes veidu dažādības princips;
- vērtējuma atbilstības princips.

BVK ir izstrādātas studējošo zināšanu, prasmju un attieksmes novērtēšanas metodes, kuras ir objektīvas, saistītas ar studiju rezultātiem un ir saskaņā ar darba tirgus prasībām. Novērtēšanas metodes ir iestrādātas studiju kursu aprakstos, kas ir pieejami katram studējošajam. Katru semestri tiek pārrunāti aktuālie jautājumi ar nozares profesionāļiem un nepieciešamības gadījumā veiktas izmaiņas studiju plānos un vērtēšanas metodēs.

Pārbaudes formas un kārtība:

- BVK pārbaudījumus iedala kārtējos pārbaudījumos, noslēguma pārbaudījumos un valsts pārbaudījumos;
- kārtējo pārbaudījumu veidi ir kontroluzdevumi, diskusijas un citas formas, kas veicina studiju kursa kvalitatīvu apguvi;
- noslēguma pārbaudījumi ir pārbaudījumi, ar ko noslēdzas studiju kursa apguve. Studiju kursa noslēguma pārbaudījumu veidi ir ieskaite un eksāmens, kas sastādīti pēc īpaši izstrādātas, tālmācībai atbilstošas pārbaudes darba struktūras;
- valsts pārbaudījums – kvalifikācijas darba aizstāvēšana, ar ko noslēdzas profesionālo studiju programmas apguve.

Studējošā sasniegumus vērtē 10 ballu sistēmā saskaņā ar Valsts izglītības standartos noteiktajiem kritērijiem. BVK Studiju nolikumā paredzētajos gadījumos mācību sasniegumus vērtē ar "ieskaitīts" vai "neieskaitīts".

Studiju programmas darbības rezultātu iekšējā izvērtēšanā ir iesaistīti visi mācībspēki, arī tie, kuriem BVK nav pamata darbavieta. Valsts pārbaudījumu komisijā līdzās BVK mācībspēkiem studējošo zināšanas un gala darbu vērtē arī citu Latvijas augstskolu mācībspēki (*Dr.pol. V.Valtenbergs, Dr.R.Fila, Mg.iur. J.Endziņš, Mg.iur.N.Ozoliņš, Mg.iur. J.Dinsberga, MBA D.Locāns, Mg.iur.V.Ulmane u.c.*).

2.6. Studiju programmas absolventu nodarbinātības perspektīvas, pamatojot atzinumus ar atsaucēm uz informācijas avotiem

Analizējot Latvijas profesionālo organizāciju sniegto informāciju par nodarbinātības iespējām tuvākajā laikā, par pamatu ņemot Nodarbinātības valsts aģentūras pētījumu "**Darba tirgus īstermiņa prognoze 2013.gada 1.pusgadam**", pieaug profesionālās kvalifikācijas prasmju un iemaņu nozīmīgums darba tirgū, pastiprinās arī profesionālās izglītības pieejamības nozīmīgums, vislielākais pieprasījums tiek plānots tieši pēc darbiniekiem ar augstāko vai augstāko profesionālo izglītību, ar atbilstošām kompetencēm un profesionālajām prasmēm attiecīgajā profesionālajā jomā – uzņēmējdarbībā, apkalpojošajā sfērā, tai skaitā tiesību zinātņu jomā.

Arī Latvijas Nacionālā reformu programma „**Latvija 2030**” paredz atbalstīt reģionālā un vietējā līmeņa iniciatīvas, kas balstās uz Eiropas Kopienas stratēģijas pamatnostādņem (*ES Kohēzijas politika un ES Kopējās lauksaimniecības politika*), kuras izvērstas ES fondu stratēģiskajos plānos un programmās – Nacionālās attīstības plānos. Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija, Nacionālās attīstības plāns paredz būtiskāko sociālekonomiskās attīstības atšķirību mazināšanu starp Latvijas reģioniem, jo reģionos joprojām atrodas liels neizmantotais potenciāls. Tam pamatā ir cilvēki – viņu prasmes un uzņēmējspējas -, kas apvienojas ar pieejamajiem resursiem, to efektīvu izmantošanu. Tieši šī potenciāla prasmīgā izmantošanā arī slēpjas iespēja panākt ekonomisko izrāvienu gan mājsaimniecībās, gan katrā pašvaldībā, gan valstī kopumā. Līdz ar to par prioritātēm izvirzot ekonomiskās aktivitātes veicināšanu reģionos, uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, lauku saimniecību, inovatīvu uzņēmumu attīstību, e-pakalpojumu attīstību, dabas un kultūras kapitāla efektīvu izmantošanu, atbilstošu izglītību uzņēmējdarbības veicināšanai un attīstībai, nosakot prioritāti profesionālajai, izglītībai un mūžizglītībai atbilstoši reālajām darba tirgus prasībām.

Ņemot vērā Latvijas Nacionālā attīstības plānā izvirzītās prioritātes, pirmā līmeņa augstākās profesionālās izglītības programma „Tiesību zinātnes” ar kvalifikāciju „Jurista palīgs”, kas orientēta uz praktisku studiju sasaisti ar darba pieredzi, veicinot studējošo intelektuālo un profesionālo izaugsmi, izvēloties tālmācības studiju formu, piesaistot profesionāļus – praktiķus studiju kursu pasniegšanā, atbilst Latvijas Nacionālā attīstības plānā noteiktajām prioritātēm.

MBA Jānis Stabiņš

Biznesa vadības koledžas direktors